

***MANUAL DE BONES
PRÀCTIQUES PER AL
DESENVOLUPAMENT
DEL DESCENS DE
TORRENTS***

Comitè de Torrents de la FBME

Abril 2017

ÍNDEX

Concepte de barranquisme	pàg. 1
Per què una guia de bones pràctiques?	pàg. 2
Barranquisme als espais naturals protegits de les Illes Balears	pàg. 5
Dades generals de la pràctica del barranquisme a les Illes Balears	pàg. 5
Metodologia de treball i estructura del manual de bones pràctiques.	pàg. 10
Fase 1: planificació de l'activitat.	pàg. 11
Fase 2: execució de l'activitat.	pàg. 14
Fase 3: finalització de l'activitat.	pàg. 15
Regulació de la pràctica del descens de torrents.	pàg. 16
Col·laboració entre l'administració pública i el Comitè de Torrents de la FBME.	pàg. 17

MANUAL DE BONES PRÀCTIQUES PER AL DESENVOLUPAMENT DEL DESCENS DE TORRENTS

Introducció

Concepte de barranquisme

El barranquisme és una pràctica esportiva consistent en la progressió per canons o barrancs, llits de torrents o rius de muntanya, a peu i/o nedant, i que ja disposa amb diferents tècniques, materials propis i ben diferenciats.

Des de principis del segle XX la progressió per torrents s'ha utilitzat a les excursions per la muntanya, i és en aquest context on es formalitza la modalitat esportiva que avui coneixem com a barranquisme.

Els rius, i els torrents i barrancs al seu afecte, com ecosistema lineal, ha estat focus d'atenció humana des de la prehistòria. A cada període històric han tingut i tenen un sentit.

L'aigua, com element que interactua amb el medi, conforma un biòtop de característiques molt importants. El cabal, la velocitat, les propietats químiques,...són elements intrínsecs que s'han de tenir en compte i l'hi proporcionen unes característiques pròpies.

Un altre factor important es el suport físic del propi barranc: els materials geològics per al que discorre, la seva topografia, així com els processos d'erosió y transport fan que s'origini una morfologia per la qual és possible la seva progressió.

Amb tots aquests supòsits anteriorment descrits, a la pràctica del barranquisme s'haurà de tenir en compte una sèrie de factors per realitzar aquest tipus d'activitat d'una forma lo més sostenible possible.

(extracte document IV Seminari d'Espais Naturals Protegits de la FEDME 2007).

És tracta d'una especialitat adscrita als estatuts de la FEDME i la FBME.

Per què una guia de bones pràctiques?

Les practiques esportives dins el medi natural, tals com les conegudes avui dia com l'excursionisme, montanisme, barranquisme, alpinisme... han anat de cada cop atraient a una major quantitat d'adeptes amb voluntat de superar nous reptes, aproximant-se al mateix temps a la població local, coneixent la seva història y cultura, talment exploradors i científics endinsant-se a recórrer els espais de muntanya a través dels camins locals.

La vinculació del barranquisme amb la conservació d'aquests enclavaments ha contribuït en molts cops a la declaració d'alguns com a espais naturals protegits, concepte i acceptació del qual és socialment reconeguda. Tot i que convé recordar que aquesta figura de protecció també ve donada per el seu caràcter particular i per habitar-hi ecosistemes, paisatges i espècies emblemàtics i al mateix temps vulnerables i d'alt valor ambiental.

Per aquest motiu , qualsevol activitat que s'hi desenvolupi, entre les que s'inclou el descens de torrents (barranquisme), ha d'assegurar la seva conservació. La prevenció o mitigació dels impactes és clau per la conservació d'aquests espais protegits.

Cada categoria o figura de protecció comporta uns objectius de conservació, una normativa i unes mesures per aconseguir-ho. En aquest cas podem posar un exemple amb els parcs nacionals, on la pràctica del barranquisme seria extraordinària al no estar específicament regulada en el seu pla director (<http://www.boe.es/boe/dias/2016/10/24/pdfs/BOE-A-2016-9690.pdf>).

En aquesta tessitura les paraules clau són **ordenació** i **regulació**.

És precisament aquest el plantejament per el qual hem elaborat el manual: no prohibir la pràctica del descens de barrancs, sinó tot el contrari, fer compatible la seva pràctica amb la conservació dels espais naturals on es duu a terme, aplicant criteris de control objectius, que en alguns casos podrien arribar a ser restrictius o venir marcats per una temporalització.

Tothom reconeix i accepta que els espais naturals protegits desenvolupen importants funcions: mantenen la diversitat biològica, donen assentament a diferents poblacions de fauna i flora així com també humana amb les seves particularitats culturals, protegeixen el paisatge i el conserven, etc. Però també hem de tenir en compte que socialment són considerats com a espais d'esplai per al cos i ment, enriquint la salut, l'esperit personal i la qualitat de vida de cada un. Així, el descens de barrancs, a l'igual que qualsevol altra activitat esportiva tant dins com fora del medi natural, podria quedar inclosa dins aquests serveis que ofereixen les àrees protegides a la societat.

A les darreres èpoques ha augmentat considerablement el nombre de ciutadans que acudeixen als espais naturals a realitzar qualsevol tipus d'activitat (segons Balmfor, A.; Verde J.M.H.; Anderson, M.; Beresford, J.; Huang, C.; Naidoo, R.; Walpole, M. and Manica, A. 2015. a *Walk on the Wild Side: Estimating the Global Magnitude of Visits to Protected Areas*. PLoS Biol 13(2): e1002074. doi:10.1371/journal.pbio.1002074. estimen que a les àrees protegides del planeta reben 8.000 milions de visitants a l'any) i on les activitats esportives tenen cada cop més importància.

La tipologia dels impactes pot ser molt variada, i el nombre de practicants no sempre n'és el principal indicador a tenir en compte. Altres indicadors que hem de tenir en compte són:

- freqüència
- tipus d'activitat
- tipologia i grau de conscienciació dels practicants a l'activitat
- característiques del medi (clima, altitud, pendent, condicions i tipus de sòl, comunitats vegetals i animals, elements sensibles,...)
- estacionalitat
- distribució espacial i temporal
- capacitat de gestió de l'administració (recursos, personal, normativa)

Amb tot això no hem d'oblidar que aquests espais van ser declarats amb aquestes figures de protecció amb l'objectiu específic de conservar els seus recursos naturals i culturals.

Amb tot lo exposat anteriorment, l'objectiu d'aquest manual de bones pràctiques és proporcionar als practicants d'aquesta disciplina esportiva i a les administracions ambientals, un conjunt de criteris orientats que guïin el desenvolupament d'aquesta modalitat esportiva, que estableixin les bases d'una adequada regulació mitjançant recomanacions, aplicació de criteris objectius i oportunes mesures de temporalització. En definitiva, que permeti:

1. Fer compatible el desenvolupament del barranquisme, i altres activitats esportives, amb la conservació dels valors patrimonials i dels espais protegits.
2. Contribuir a la conservació i difusió dels objectius i valors dels espais naturals protegits.
3. Sensibilitzar als practicants i a la societat en general de la importància de les àrees protegides com a llocs essencials per a la salut i qualitat de vida, al aportar-nos serveis ambientals, culturals i espirituals.
4. Servir per a justificar la redacció i aprovació d'una nova normativa reguladora basada en els fonaments de Natura2000.
5. Minimitzar els possibles impactes sobre els recursos naturals i culturals dels espais naturals protegits on es desenvolupa la pràctica d'aquesta, i altres, disciplina esportiva, fins i tot havent la possibilitat de prohibir i temporalitzar l'accés a algunes zones atenent a criteris ambientals objectius i ben fonamentats, sempre i quan es verifiqui que l'impacte que s'hi causarà sigui incompatible amb la conservació.
6. Contribuir a que la experiència dels practicants resulti satisfactòria.
7. Contribuir a que el fet de que la pràctica esportiva es realitzi en un espai natural protegit aporti un valor afegit al seu desenvolupament, amb implicació a l'economia local i a la conservació.
8. Compatibilitzar la pràctica del barranquisme amb la propietat, tant privada com pública.
9. Aprofitar la massa social que practica aquesta disciplina esportiva per a que repercuteixi positivament en el desenvolupament sostenible del medi on es duu a terme, permetent i afavorint una major complicitat entre els practicants i la població local.

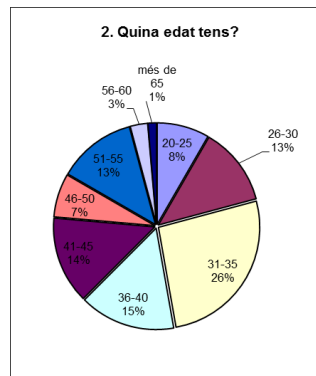
Barranquisme als espais naturals protegits de les Illes Balears

Dades generals de la pràctica del barranquisme a les Illes Balears

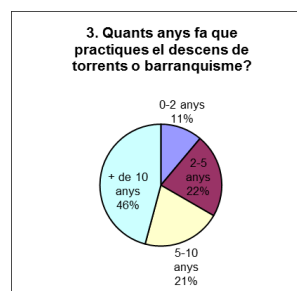
Després de l'anàlisi de les dades obtingudes a l'enquesta realitzada per el Comitè de Torrents de la FBME durant el mes de març de 2017 del qual s'han obtingut 107 respostes, podem dir que:

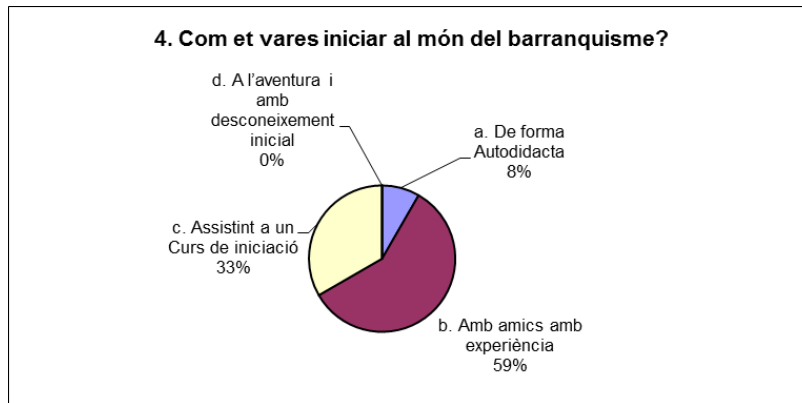
A les Illes Balears la major quantitat de practicants del descens de torrents són homes, molt superior al nombre de dones practicants.

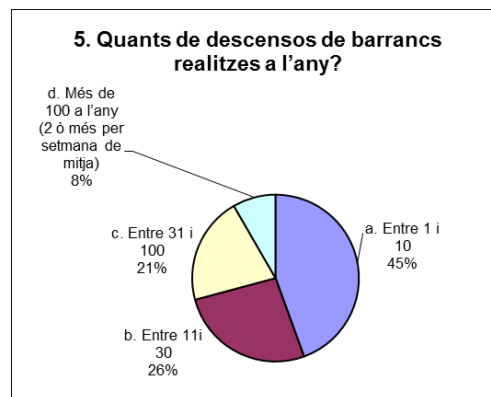
L'edat compresa entre els 26 i 40 anys és a la qual es duu a terme la major quantitat de descensos de barrancs. La gent s'inicia en el descens de torrents a edats elevades. Tal vegada faci falta una educació de més petits per part de clubs i federació per donar a conèixer aquesta modalitat esportiva.

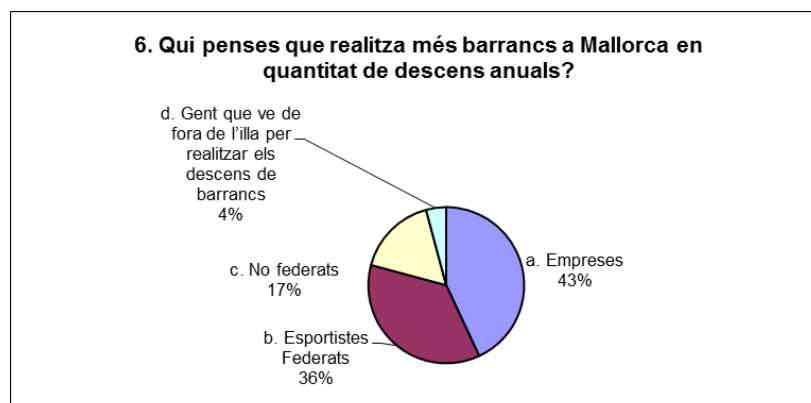
Dades molt semblants, hi ha gent molt veterana practicant el descens de torrents (més de deu anys), i en canvi poca gent que s'ha iniciat fa poc (0-2 anys).

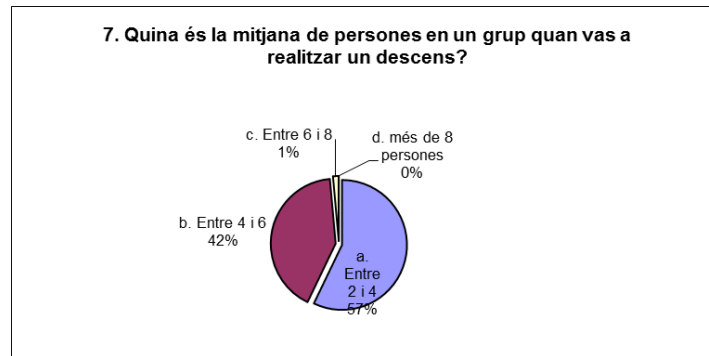
Dada preocupant, ja que més de la meitat dels practicants s'ha iniciat amb amic o de forma autodidacta, sense tenir dades per part del Comitè de Torrents de la FBME de la formació dels companys "instructors". Caldria oferir cursos de formació, aprofitant al mateix temps la formació de guies de torrents que ofereix des de fa ja uns quants anys l'EBAM.

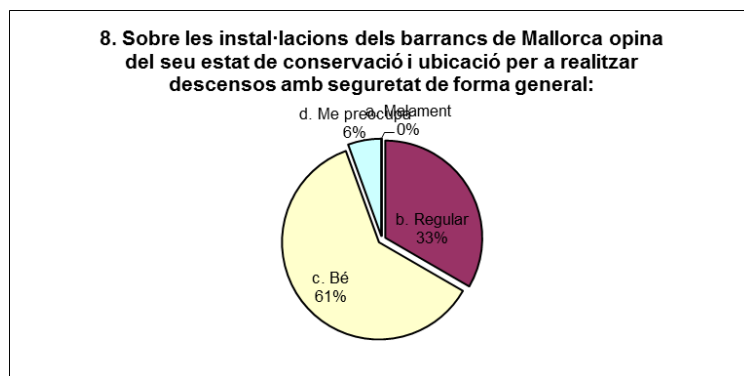
La majoria d'esportistes (71%) realitza entre un i trenta descensos a l'any, el que suposa menys d'un descens per setmana. Pocs són els assidus que cada setmana realitzen la pràctica, amb el que podem observar i deduir que no hi ha massificació.

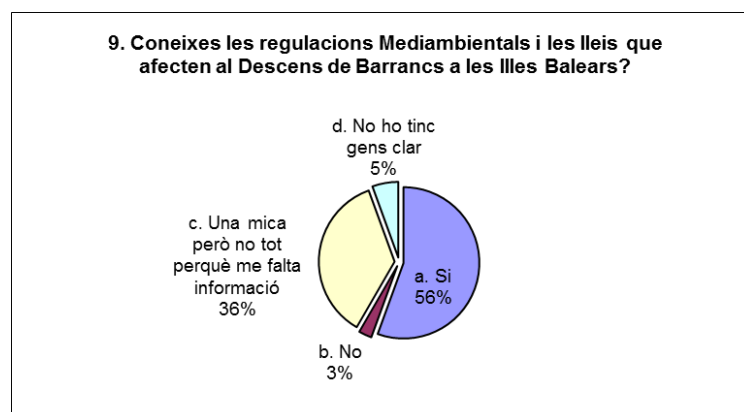
Les empreses que ofereixen el descens de barrancs i els esportistes federats estan a la par en qual a la pràctica del descens de torrents. Caldria arribar a la gent que no està federada i oferir informació a la gent que ve de fora.

Els practicants duen a terme l'activitat en grups reduïts, evitant d'aquesta manera un greu impacte ambiental (que podríem dir gairebé nul) i reduint el risc d'accident. Aquesta és una dada a tenir en compte en el cas d'una hipotètica millora de la legislació vigent. Alguns comentaris deien que els grups més nombrosos eren i són els que duen les empreses que ofereixen aquesta activitat.

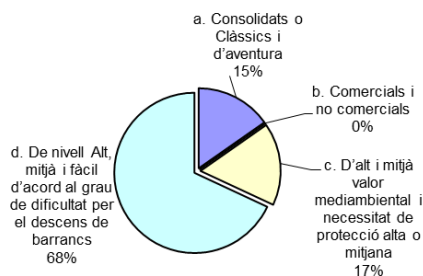

La majoria considera les instal·lacions dels torrents en bon estat. La millora de les instal·lacions i ancoratges és una tasca a la qual ens trobem immersos des del Comitè de Torrents de la FBME. Millorar les instal·lacions per reduir accidents, i netejar els torrents d'instal·lacions obsoletes que degraden l'hàbitat.

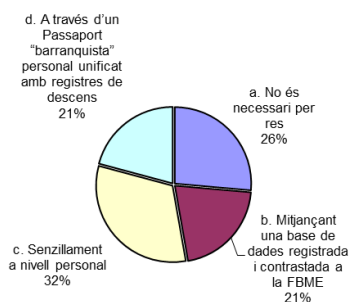
La majoria de practicants coneix les regulacions que afecten al descens de torrents, tot i que alguns comentaris deien que coneixien de la seva existència però en desconeixien el contingut. Caldria dur a terme campanyes informatives i de divulgació, a part d'una unificació i actualització de la legislació vigent.

10. En cas de haver una classificació dels Torrents de la Serra de Tramuntana per conceptes, quina trobes la més adequada?

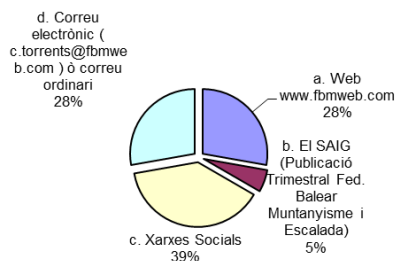
La majoria coincideix en una classificació dels torrents amb funció del seu nivell i grau de dificultat, el mateix sistema utilitzat per UIAA.

11. Com realitzaries un registre de descensos de barrancs realitzats per demostrar els coneixements de cada esportista?

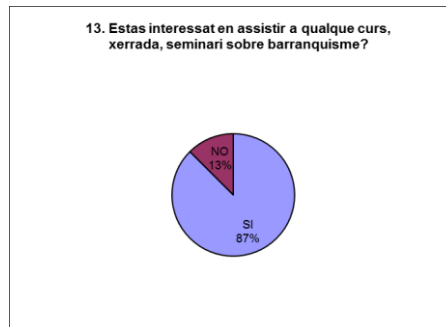

Disparitat d'opinions, destacar que la majoria (58%) creu que no és necessari cap registre per part ni de l'administració competent o la FBME.

12. Quin canal de comunicació et pareix més adequat per estar en contacte amb la Federació Balear de Muntanya i el Comitè de Torrents de les Illes Balears?

El canal de comunicació que creuen més adient és a través de les xarxes socials i mitjans virtuals de comunicació.

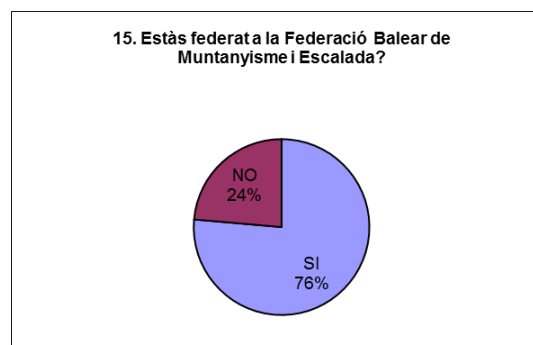

Gran voluntat per part dels participants en rebre formació. Des del Comitè de Torrents de la FBME i l'EBAM estem treballant per treure cursos de formació que més s'adaptin a les necessitats que ens han donat a conèixer, essent aquests:

1. Autorrescat en barrancs
2. Primers auxilis
3. Barranquisme avançat
4. Fauna, flora i geologia dels barrancs.

Altra tipus de formació que ens han demanat és:

- 1 Legislació Ambiental
- 1 Impacte mediambiental
Directament faria el tècnic de barrancs. Cursos de iniciació, mediambientals etc. els considero
- 1 complementaris
- 1 Etimologia, historia del lloc, cultura.
- 1 Reequipació
- 1 Es podria fer una xerrada sobre la legislació ambiental a la que està sotmesa aquest esport.

La majoria dels practicants estan federats a la FBME, molts altres estan federats a la Federació Balear d'Espeleologia, i molts pocs practicants no estan federats a cap federació.

La pregunta catorze de l'enquesta "Ordena els següents torrents segons el freqüents, de més(1) a menys(17)" no aportem dades, ja que creiem que per una mala interpretació dels enquestats, les dades aportades son errònies (no creiem, per exemple, que el torrent més freqüentat per més d'un barranquista sigui Comafreda, ja que està a zona d'exclusió ambiental i desequipat).

Metodologia de treball i estructura del manual de bones pràctiques

Aquest manual de bones pràctiques és el resultat del grup de treball del Comitè de Torrents de la FBME.

El grup de treball ha estat format per els mateixos membres del Comitè de Torrents de la FBME amb representació de la pròpia Federació Balear de Muntanyisme i Escalada, tècnics de barrancs, clubs esportius, esportistes federats i de la Federació Balear d'Espeleologia.

Per elaborar el treball en grup s'ha establert un calendari:

- Primera reunió 21 de febrer de 2017 : on es posa en comú la problemàtica, les experiències dels participants i es defineix l'estructura de la guia.
- Segona reunió 22 de març de 2017 : on es completa el manual recaptant exemples de bones pràctiques i es dona el vist i plau del contingut del document.
- Tercera reunió 13 d'abril de 2017: revisió, discussió, modificació (si s'escau), anàlisi i aprovació final del document.

A banda de les reunions presencials de treball, també s'ha dut a terme una part de treball on-line a través de correu electrònic i plataformes virtuals.

Hem organitzat el manual de bones pràctiques en tres apartats:

1. Planificació de l'activitat.
2. Execució de l'activitat.
3. Finalització de l'activitat.

I per a cada un d'aquests apartats s'han definit els criteris i actuacions a tenir en compte, tant per als practicants com per a l'administració competent, així com la implicació i comprensió i implicació d'ambdues parts.

FASE 1: PLANIFICACIÓ DE L'ACTIVITAT.

El paper de l'administració dels espais naturals protegits.

L'administració dels espais protegits és l'entitat responsable de la seva gestió. I com a tal, és l'encarregada d'elaborar el document que autoritza la pràctica del barranquisme. Amb aquesta autorització l'administració hauria d'assegurar-se que:

1. Respondre a les sol·licituds demanades de forma àgil i amb un període de temps curt, seguint els mateixos criteris objectius per a totes les demandes.
2. El desenvolupament de l'activitat ha de concordar amb l'autorització.
3. La pràctica del barranquisme no ha d'entrar en conflicte amb altres interessos.
4. El barranquisme ha de ser una eina per a la sensibilització, conservació i desenvolupament, i no tan sols una activitat esportiva i d'esbarjo.

Els practicants han de tenir la informació ambiental a l'abast. Els espais naturals protegits han de tenir eines de planificació i gestió que ajudin a realitzar una correcta gestió del barranquisme. Aquestes eines són:

1. Instruments de gestió (PORN, PRUG i Xarxa Natura 2000) i un pla de gestió públic o normativa específica del descens de barrancs (criteris de regulació, models condicionals, etc.)
2. Un calendari que permeti establir la millor època per a la pràctica del barranquisme, definint la temporada reproductora i cria de la fauna, evitar possibles impactes.
3. Amb consonància al calendari, crear uns criteris públics de prioritització de la pràctica davant altres activitats o criteris subjectius
4. Un llistat de continguts mínims per a un posterior seguiment d'impactes que s'hi puguin donar.
5. Una plataforma que informi (a través d'actes, exposicions, xerrades i virtualment) del que és el barranquisme, els seus drets, deures i obligacions.

Altres eines interessants que es podrien utilitzar són:

1. Realitzar un inventari de torrents esportius, els seus accessos i escapatòries.
2. Elaborar mapes d'hàbitats prioritaris, zones fràgils, reserves, zones d'alt risc, etc.
3. Una xarxa de voluntaris per col·laborar: informar, seguiment de fauna i flora present, instal·lacions, neteja, etc.
4. Un llistat de propostes per a actuacions encaminades a una millora/restauració/compensació davant els impactes ocasionats.

criteris i directrius per autoritzar la pràctica del descens de barrancs

A continuació passem a enumerar una sèrie de criteris, els quals trobem que l'administració dels espais naturals protegits hauria de considerar a l'hora d'autoritzar la pràctica del descens de barrancs.

Hem dividit aquests criteris en dos grups atenent a la rellevància que tenen, depenen de si són prioritaris o secundaris:

Criteris prioritaris:

1. La pràctica del descens de barrancs ha d'adequar-se a la legislació vigent dels espais naturals protegits. S'adequaran els objectius, la normativa i la zonificació recollida als documents de planificació i gestió de l'espai natural protegit on es desenvolupa l'activitat. Aquests documents haurien d'incloure la regulació d'aquesta modalitat esportiva.
2. La pràctica del descens de barrancs desenvoluparà un paper important en la divulgació dels valors naturals i culturals d'on es desenvolupa, i desenvoluparà i promourà conductes respectuoses amb el medi natural.
3. La pràctica del descens de barrancs ha de ser compatible amb els drets de la propietat privada i les altres activitats que s'hi desenvolupen (agricultura, ramaderia, caça, senderisme, etc.).
4. La presentació de la sol·licitud d'autorització s'adequarà a un procediment pre-establert per l'administració ambiental competent, establint un calendari anual que estipuli els períodes més adequats per a la realització de la pràctica del descens de barrancs, i que al mateix temps permeti un calendari ampli, amb l'excepció dels períodes més sensibles per a la flora, la fauna, la nidificació i cria. S'establirà una data màxima per a la presentació de la sol·licitud així com també per a la resposta a aquesta.
5. Es valorarà que els practicants hagin signat un document de compromís ambiental amb l'administració, assumint les recomanacions i bones pràctiques exposades en aquest manual
6. Establir un nombre màxim de practicants que duen a terme l'activitat al mateix temps. Aquest nombre s'establirà depenent de la capacitat d'acollida de la zona. Per establir aquesta capacitat es tindrà en compte:
 - a. Tipologia de l'espai protegit.
 - b. Tipologia dels accessos, retorns i vies d'escapatòria.
 - c. Nombre de participants i temps entre cada grup.
 - d. Fragilitat dels llocs on es duu a terme la pràctica.
 - e. Capacitat de gestió de l'espai protegit.
 - f. Percepció de massificació.
7. Els practicants són els únics responsables de la neteja i retirada dels residus generats durant la pràctica del descens de barrancs. Tenen la obligació de no deixar cap residu que pertorbi l'entorn.

Criteris secundaris:

1. Es convenient que els participants estiguin federats per disposar de la cobertura que aquest fet suposa.
2. Col·laborar amb el desenvolupament local.
3. Fomentar la certificació ambiental, incloent una avaluació ambiental que justifiqui la menor afectació al medi de l'activitat que es duu a terme.

El paper dels barranquistes

Amb caràcter prioritari, els barranquistes, durant aquesta primera fase hauran de:

1. Acceptar aquest manual de bones pràctiques i dur a terme les indicacions i directrius que s'hi estableixen.
2. Comprometre's a participar, si existeix la possibilitat, en la restauració i neteja de l'espai natural protegit.
3. Estudiar les característiques topogràfiques del torrent.
4. Estudiar l'accés al torrent: per on és pot accedir, vies d'escapatòria, si aquests estan en domini públic o privat, zonificació ambiental de l'accés i sortides d'emergència, etc.
5. Comprovar la previsió meteorològica, tant del dia en que es durà a terme el descens com dels dies previs (que poden haver condicionat el caudal del torrent).
6. Repassar el material necessari per a dur a terme l'activitat: material individual i col·lectiu.
7. Informar-se de les condicions actuals en les que es troba el torrent, a través de companys, xarxes socials, una hipotètica base de dades de l'administració competent, Comitè de Torrents de la FBME, etc.
8. Disposar de menjar i aigua suficients per dur a terme l'activitat.
9. Avisar a algú de l'activitat que es durà a terme i l'hora aproximada de finalització. També es pot fer a través de l'112 i d'un servei que disposava.

FASE 2: EXECUCIÓ DE L'ACTIVITAT

El paper de l'administració dels espais naturals protegits.

L'administració de l'espai natural protegit ha de responsabilitzar-se de les següents actuacions:

1. Dispondre d'agents ambientals suficients per a la supervisió, guarda i vigilància dels espais naturals protegits, formant-los i mantenint-los actualitzats per a una eficient gestió de l'espai.
2. Col·laborar amb clubs, federació, participants, empreses privades per al desenvolupament d'**actuacions de comunicació i sensibilització ambiental dels practicants**. En aquestes actuacions s'ha de difondre els valors naturals i culturals de l'espai protegit, i això s'ha d'entendre com una aliança entre tots implicats.
3. Comprovar que es compleixen totes les especificacions establertes.
4. Comprovar que la pràctica es compatible amb el desenvolupament d'altres activitats.
5. Facilitar els mitjans i informació necessària per al correcte desenvolupament de la pràctica barranquista.
6. Realitzar el seguiment i vigilància per part dels agents ambientals.
7. Supervisar periòdicament l'estat dels barrancs: instal·lacions, neteja, etc.

Altres actuacions de caràcter secundari que es poden dur a terme són:

1. Desenvolupar activitats de sensibilització ambiental. Aquestes actuacions s'han de difondre prèviament a través de planes web, xarxes socials, presència a trobades i fires.

El paper dels barranquistes

Amb caràcter prioritari, durant la pràctica del barranquisme, els practicants hauran de:

1. Participar activament en el desenvolupament de la pràctica, aplicant i executant els coneixements tant tècnics com ambientals que sap.
2. Complir el manual de bones pràctiques
3. Iniciar l'accés a la llera del torrent per la zona habilitada per a tal.
4. Iniciar el descens del torrent amb el material necessari, tant col·lectiu com individual.
5. Posar en pràctica les tècniques de progressió amb i sense cordes apreses, respectant l'ecosistema en que es troba.
6. Comprovar les instal·lacions, no sempre coincideixen amb la topografia i poden haver sofert qualque modificació, d'elles ens pengem i depèn la nostra integritat.
7. Visualitzar i estudiar possibles escapatòries en el cas d'alguna hipotètica emergència.
8. Executar els protocols de seguretat apresos.

FASE 3: FINALITZACIÓ DE L'ACTIVITAT.

El paper de l'administració dels espais naturals protegits.

Per acabar, l'administració dels espais naturals protegits hauria de:

1. Realitzar un informe d'avaluació anual de la pràctica del barranquisme: barrancs més transitats, impactes ocasionats, mesures que s'han dut a terme i que s'haurien de dur a terme, necessitats d'informació.
2. Treure una bateria de xerrades, tallers, exposicions, etc. per a informar de forma constant als practicants de les modificacions que hi pugui haver d'un any a l'altre.
3. Retirar instal·lacions obsoletes i mantenir els barrancs aptes per a la pràctica amb seguretat. En aquest punt és primordial la existència i la col·laboració del Comitè de Torrents de la FBME.
4. Realitzar enquestes de valoració de la feina feta, formació rebuda, aspectes tècnics... que aportin informació per a futures actuacions.
5. Elaborar un decàleg de sancions davant qualsevol tipus de negligència ambiental.
6. Avaluar la empremta ambiental de la pràctica del barranquisme, no sempre de forma negativa.
7. Emprendre campanyes de voluntariat per posar en marxa projectes de restauració de l'impacte ocasionat.

El paper dels barranquistes

Un cop acabada la pràctica, el barranquista haurà de:

1. Participar en les activitats que se l'hi ofereixen: enquestes, trobades, formació, etc.
2. Participar a les campanyes de voluntariat per posar en marxa projectes de restauració, millora i conservació.
3. Comunicar a l'administració males pràctiques observades, impactes observats, etc.
4. Realitzar el retorn per la ruta prèviament estudiada i habilitada per a tal.
5. Recollir el material dins la motxilla i revisar que no es deixen deixalles ni empremta.
6. Iniciar el retorn sense baixar l'atenció. L'activitat acaba quan s'arriba al lloc d'inici, o on tenim el vehicle i la roba de recanvi.
7. Donar avís de que l'activitat s'ha dut a terme sense cap incidència i tot ha anat bé.
8. Una vegada arribat a casa s'ha de netejar el material, revisar-lo i guardar-lo a un lloc adient.
9. Avisar a les autoritats competents de possibles incidències que es puguin haver observat durant l'activitat: instal·lacions defectuoses, males pràctiques, brutícia, modificacions de la llera del torrent, etc.

REGULACIÓ DE LA PRÀCTICA DEL DESCENS DE TORRENTS

Necessitats de regulació

Considerem que, com altres activitats esportives que tradicionalment es duen practicant a la muntanya, el descens de torrents a d'estar regulat per la legislació esportiva i mediambiental, sobretot quan es duu a terme a espais naturals protegits, sempre amb fonaments objectius tècnics i científics.

La regulació del descens de torrents en els espais naturals protegits s'ha de basar sempre en el coneixement científic, i per això s'ha de tenir en compte la col·laboració entre els tècnics dels espais naturals protegits, especialistes en descens de torrents de la FBME, la qual compta amb el Comitè de Torrents, i altres federacions competents a nivell autonòmic, els quals haurien de treballar en:

1. Inventari i catalogació dels valors naturals de cada torrent i la seva àrea perimetral, avaluació del seu estat de conservació i necessitats de conservació.
2. Detecció del risc i incompatibilitat del descens de torrents sobre l'hàbitat així com també els beneficis que pot donar la seva pràctica al mateix ecosistema (eliminació d'espècies invasores per exemple).
3. Adopció de mesures reguladores, que podríem catalogar en quatre possibilitats:
 - a. Torrents d'accés lliure
 - b. Torrents d'accés subjecte d'autorització per motius objectius ambientals.
 - c. Barrancs amb regulació d'accés en el temps, determinant zonificació i èpoques anuals.
 - d. Barrancs d'exclusió.

Aquestes mesures hauran de tenir en compte la legislació actual existent, adaptada aquesta a la legislació superior, sense superposició de normes i possibles dobles interpretacions o regulacions (exemple de PORN, PRUG i Xarxa 2000).

Criteris de regulació

És imprescindible establir un sistema flexible, àgil i adaptat per facilitar tant la tramitació per part dels esportistes com la resposta per part de les autoritats competents. Proponem les següents pautes:

1. Una normativa actualitzada i adaptada a la normativa europea Xarxa2000, l'objectiu de la qual sigui establir unes bones pràctiques, encaminant-ho cap a una practica respectuosa, de baix impacte a l'entorn, i a la vegada donant major seguretat i dinàmica per al practicant. Això es pot concretar en:
 - a. Establir una quantitat màxima per grup, de sis persones sense contar el guia i establir un temps mínim de deu minuts entre grups a l'entrada a la llera del torrent (així evitem una progressió caòtica i descuidada).
 - b. Recomanar una pràctica respectuosa
 - c. No equipar o reequipar, a excepció de casos d'emergència o deteriorament dels existents.

- d. Afavorir la unificació dels accessos a peu a la llera del torrent, mitjançant una senyalització mínima i bàsica.
 - e. Tenir en comte les èpoques menys favorables de les espècies protegides per a la pràctica del descens de torrents.
 - f. Establir estratègies d'informació, especialment en els punts d'accés prèviament senyalitzats de forma mínima: condicions físiques i mediambientals del torrent, temporalització del seu accés, etc.
2. Una normativa específica que contempli on i quan es regula.
- a. A l'espai, fixant els llocs i no necessàriament la totalitat del barranc.
 - b. En el temps, determinant les dates d'aplicació.

Equipament i reequipament

Qualsevol projecte per equipar o reequipar haurà d'obtenir una autorització expressa de l'espai natural protegit. Aquesta autorització haurà d'anar associat a un projecte que compleixi el manual de reequipament del qual disposa el Comitè de Torrents de la FBME (en procés de revisió i millora), i haurà de ser aprovat en assemblea per el propi Comitè de Torrents,

També haurà d'adjuntar una proposta de pla de treball tant de millora dels equipaments com de l'eliminació d'equipaments obsolets.

Per dur a terme aquesta tasca és convenient la col·laboració entre l'administració i agents ambientals competent i el Comitè de Torrents de la FBME.

En el cas de l'obertura de nous torrents, qualsevol torrent que sigui baixat per primer cop, haurà de ser prèviament autoritzat per els espais naturals protegits, tenint en compte el "Estudi d'afeccions de Xarxa 2000".

COL·LABORACIÓ ENTRE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA I EL COMITÈ DE TORRENTS DE LA FBME

Per al desenvolupament d'aquest manual de bones pràctiques i les propostes que en ell s'hi exposen, és imprescindible la comunicació, col·laboració i participació activa de l'administració pública, agents ambientals i el Comitè de Torrents de la FBME, així com d'altres federacions i agents implicats.

Aquesta col·laboració es pot articular mitjançant convenis i altres mecanismes de col·laboració, essent imprescindible la integració de les federacions implicades en els òrgans de tots els espais naturals protegits on es practica el descens de torrents.